

OBSAH

I. KAM PATŘÍM 6

1. JÁ A DOSPÍVÁNÍ	6
Období lidského života	6
Dospívání neboli puberta	7
Člověk jako osobnost	8
2. ŽIJEME VE SPOLEČENSTVÍ LIDÍ	10
Život ve společnosti	10
Společenské skupiny	11
Řešení názorového střetu	13
3. VE ŠKOLNÍCH LAVICÍCH	14
Povinná školní docházka	14
Život ve škole	15
4. KOMUNIKACE	16
Způsoby komunikace	16
Asertivita a agresivita	17
5. PRAVIDLA CHOVÁNÍ	18
Mají pravidla smysl?	18
Právní normy (zákony)	19
Morální pravidla	19
Společenská pravidla	19
Důsledky porušování pravidel a norem	21
<i>Opakování – Kam patřím</i>	22

II. JÁ A SPOLEČENSKÝ SYSTÉM 24

1. ČESKÁ REPUBLIKA – STÁT, VE KTERÉM ŽIJÍ	24
Česká republika – demokratický stát	24
Prezidenti v české historii	26
2. ŽIJÍ S NÁMI	27
Národnostní menšiny	27
Rasová nesnášenlivost	29
3. VLASTENECTVÍ	30
Co je vlastenectví	30
4. O LIDSKÝCH PRÁVECH	31
Základní lidská práva	31
Všeobecná deklarace lidských práv	32
Listina základních práv a svobod v České republice	32
Zvláštní (specifická) lidská práva	32
Právo znamená i povinnost	33
Porušování lidských práv	33
Kde se můžeme domáhat lidských práv	34
Postihy dětí a mladistvých za trestné činy	35
<i>Opakování – Já a společenský systém</i>	36

III. JÁ A OKOLNÍ SVĚT 37

1. HISTORICKÁ TRADICE	37
Naši slavní předkové v běhu staletí	37
2. KULTURA A UMĚNÍ	40
Kultura	40
Kulturní rozmanitost světa	41
Umění	41
3. KULTURA V NAŠEM ŽIVOTĚ	43
Společenská a kulturní zařízení	43
Jak se neztrapnit při kulturních událostech	45
Masová kultura	46
Masmédia	46
4. KULTURNÍ BOHATSTVÍ	48
Kulturní bohatství	48
5. PROBLÉMY „MODRÉ“ PLANETY	52
Globální ekologické problémy	53
Globální společenské problémy	54
Cesty k nápravě	55
<i>Opakování – Já a okolní svět</i>	56

IV. JÁ A HOSPODAŘENÍ 57

1. VLASTNICTVÍ A MAJETEK	57
Vlastnictví	57
Majetek	58
Zdraví – nejcennější bohatství	59
2. PENÍZE	60
Peníze a jejich funkce	60
Hospodaření s penězi	61
3. ROZPOČET	62
Co je rozpočet	62
Druhy rozpočtu	62
<i>Opakování – Já a hospodaření</i>	63

V. OBRANA STÁTU* 64

Povinnosti občana	64
Ozbrojené síly, Armáda ČR	65
NATO – Severoatlantická aliance, Zahraniční mise	67
<i>Opakování – Obrana státu</i>	68
ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ	69
NÁVRHY PROJEKTŮ, POUŽITÁ LITERATURA	73
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	75
UČIVO A OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	76
KLÍČ KE CVIČENÍM	77
REJSTŘÍK	79

* Kapitola vychází ze zpracování tématu v učebnici *Jak se zachovat, když...*